

POLITIET

Øst politidistrikt

Offentlig

Øst politidistrikt

Straffesakstall 2023

Februar 2024

Innhold

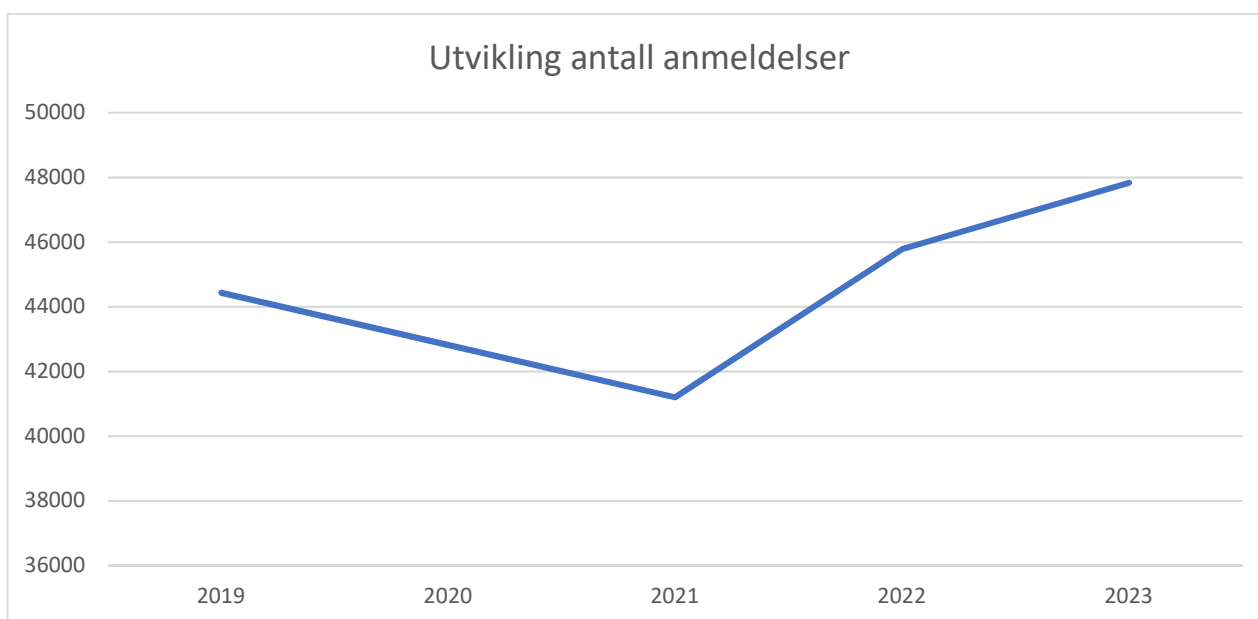
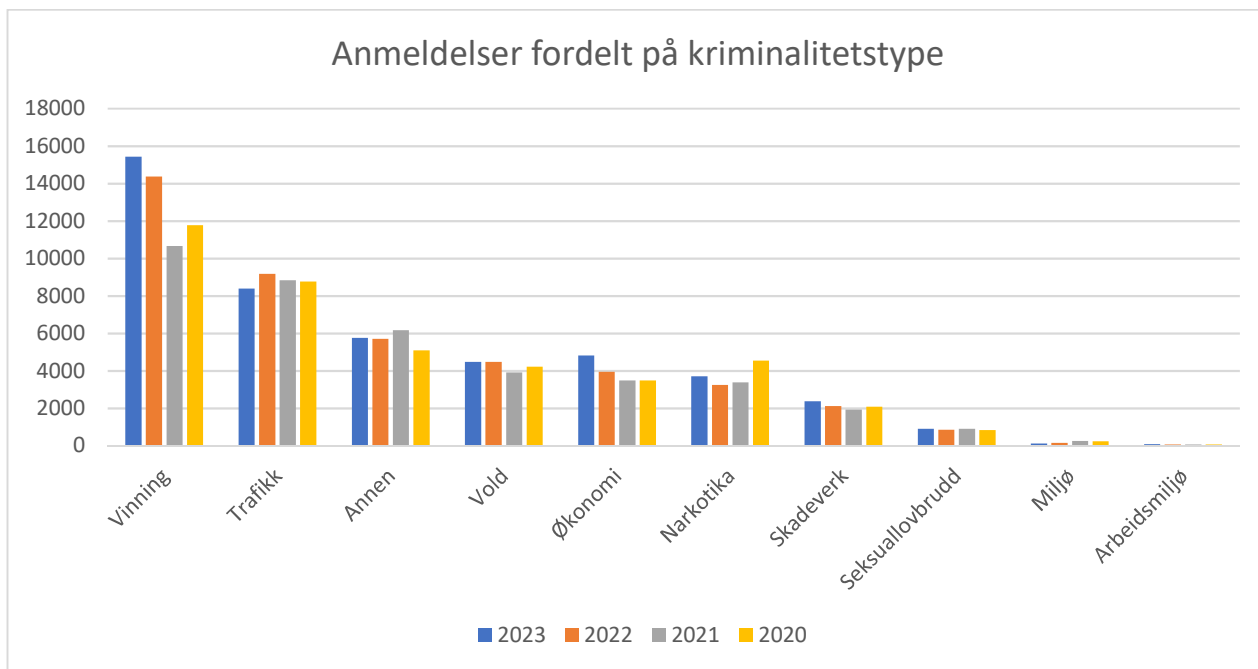
Innledning	3
Antall anmeldelser	3
Prosentvis fordeling	4
Restanser	4
Oppklaringsprosent	5
Oppklarte saker	5
Henlagte saker	5
Mer om kriminalitetsbildet i Øst politidistrikt	6
Vinningskriminalitet	6
Økonomisk kriminalitet	6
Narkotikakriminalitet	7
Seksuallovbrudd	7
Voldskriminalitet	7
Ungdomskriminalitet (U18)	8

Innledning

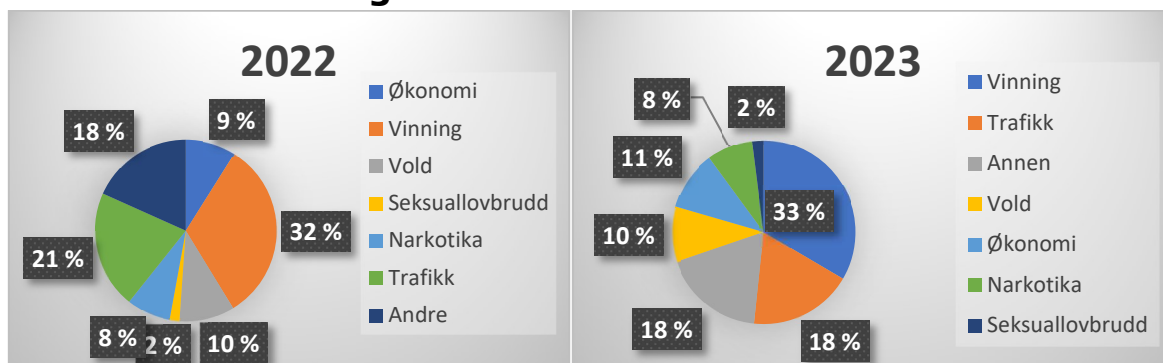
Denne oversikten inneholder et utdrag av straffesakstallene for Øst politidistrikt i 2023.

I 2023 mottok Øst politidistrikt nesten 48 000 anmeldelser, en økning sammenlignet med 2022 (ca 46 000). Det er særlig vinningsaker og saker som omhandler økonomisk kriminalitet som øker. Vinning og økonomi utgjør nå 44 % av all registrert kriminalitet i Øst politidistrikt, mot 41 % i 2022.

Antall anmeldelser

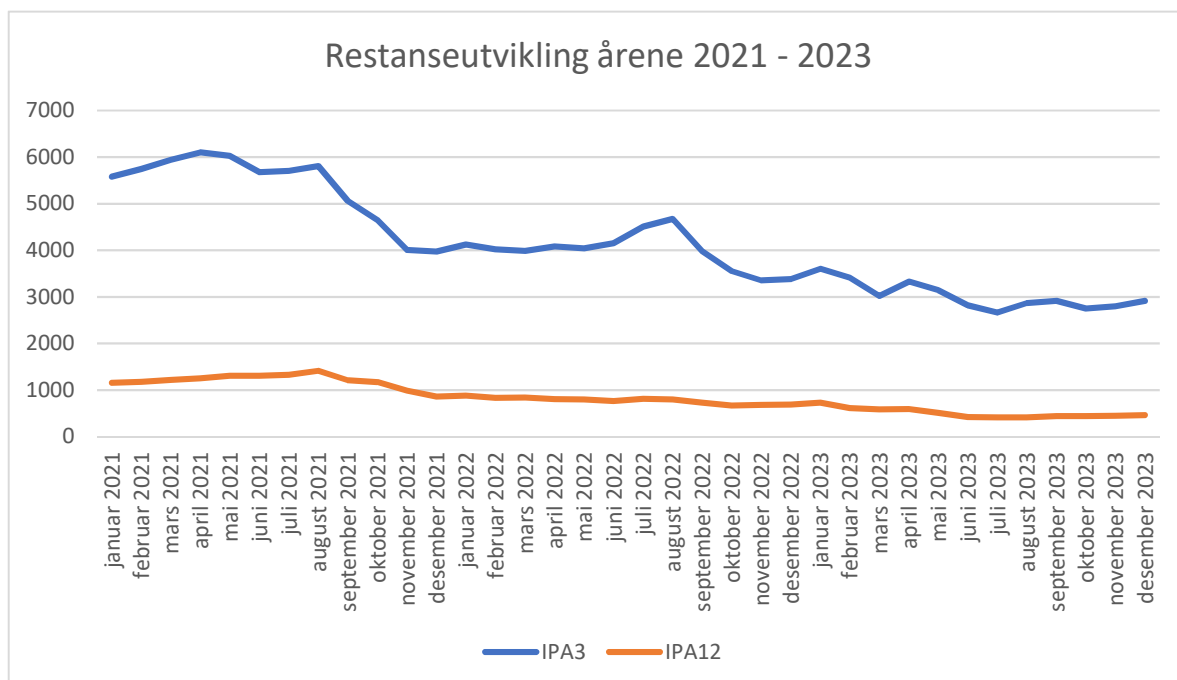
Prosentvis fordeling

Innen kategorien "Andre" inngår blant annet anmeldelser innen skadeverk, miljø og arbeidsmiljø. Vær oppmerksom på ulik bruk av farge når de to årene sammenlignes

Restanser

Øst politidistrikt har arbeidet målrettet for å redusere antall restanser de siste årene. Vi erfarte at for mange av våre innbyggere som var parter i straffesaker ventet på at vi skulle påtaleavgjøre straffesakene. En konsekvens av at straffesaksrestansene øker er at disse kan foreldes eller at den som straffes får høyere strafferabatt enn ellers.

IPA 3: Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 3 måneder. IPA 12: Ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 12 måneder.

- Sammenlignet med desember 2021 er antall restanser over 3 måneder i desember 2023 redusert med 27 %.

- Antall saker som er eldre enn 3 måneder er redusert fra rett over 6000 saker i 2021 til 2919 saker ved utgangen av 2023.
- Antall saker eldre enn 12 måneder er i samme perioden redusert fra ca. 1450 til 460 saker.

Oppklaringsprosent

Gjennomsnittlig oppklaringsprosent for alle saker var i 2023 på 45,1 prosent. En nedgang på 3,3 prosent fra året før. Det er en nasjonal trend at oppklaringsprosenten synker.

Oppklarte saker

Øst politidistrikt oppklarte 19 192 saker i 2023. De fleste sakene ble avgjort med forelegg (7 429), mens det ble tatt ut tiltalebeslutning i 5 349 saker. 1 924 saker ble avgjort ved såkalt tilståelsesdom. Vel 2 140 saker ble avgjort med påtaleunntatelse, mens 180 saker ble avgjort med behandling i Konfliktrådet.

Noen henlagte saker regnes som oppklarte som følger av begrunnelsen for henleggelsen. 826 oppklarte saker ble henlagt fordi mistenkte var under 15 år. 759 saker ble henlagt som intet straffbart forhold bevist og 254 anmeldelser ble henlagt fordi forholdet var ikke straffbart. Totalt ble 2 171 oppklarte saker henlagt i 2023 – en nedgang fra 2 390 fra 2022.

Henlagte saker

Det er i stor grad vinningslovbrudd med ukjent gjerningsperson som blir henlagt i Øst politidistrikt. Det er viktig å påpeke at en henlagt sak kan tas frem igjen for mer etterforskning dersom det dukker opp nye bevis eller spor i saken. Dette skjer noen ganger, for eksempel i vinnings saker om vi senere finner tyvegods eller andre bevis som peker mot en mulig gjerningsperson. I Øst politidistrikt ble det henlagt 23 913 saker i 2023 mot 21 693 henlagte saker i 2022.

Mangel på opplysninger om gjerningsperson er den største henleggelsesårsaken. I 2023 ble 14 270 saker henlagt på grunn av manglende opplysninger om gjerningsmann. 6 605 saker ble henlagt på grunn av bevisets stilling, mens 2 879 saker ble henlagt fordi det ble vurdert som uforholdsmessig ressursbruk.

Mer om kriminalitetsbildet i Øst politidistrikt¹

Vinningskriminalitet

Vinningskriminalitet omfatter alle former for tyverier, innbrudd i forretninger, næringsbygg, kontorer og boliger, heleri, ran og utpressing, bedragerier mm.

Vinningskriminalitet	2021	2022	2023
Registrerte anmeldelser	10 276	13 352	14 250
Saksbehandlingstid* (antall dager)	89	56	45
Oppklaringsprosent	27	23,2	21,1
Ikke-påtaleavgjorte saker eldre enn 3 måneder	426	348	266

- Etter flere år med nedgang, ser vi en fortsatt økning i antall vinnings saker i de fleste statistikkgruppene. Dette er et utviklingstrekk politiet i hele Norge ser etter at samfunnet har åpnet opp igjen etter pandemien.
- Antall saker som gjelder grovt tyveri fra bolig var stabilt med 226 saker i 2022 og 225 i 2023. Det samme var antall grove tyveri fra bil med 164 saker i 2022 og 2023.

Økonomisk kriminalitet

Økonomisk kriminalitet er saker som i hovedsak gjelder identitetskrenkninger (id-tyverier og opptreden med annens identitet), innbrudd i datasystemer, bestikkelser, korrupsjon, dokumentfalsk i vinningshensikt, underslag, grove bedragerier, merverdiavgifts-bedragerier, økonomisk utroskap, skattesvik, brudd på ligningsloven, regnskapsovertredelser, brudd på konkurranseloven og smugling.

Økonomisk kriminalitet	2021	2022	2023
Registrerte anmeldelser	3 373	3 922	4 595
Saksbehandlingstid* (antall dager)	207	188	158
Oppklaringsprosent	39,6	24,3	26,8
Ikke-påtaleavgjorte saker eldre enn 3 måneder	540	485	439

- Som med vinnings saker, ser vi også her en økning i antall anmeldelser.
- Saksbehandlingstiden har gått ned de siste tre årene, selv med en økning i antallet anmeldelser.

¹ Kilde: JUS 063, JUS 087, JUS 310, JUS 319. Tabellen viser antall saker der Øst politidistrikt er sakens gjerningsdistrikt for registrerte anmeldelser og eierdistrikt for saksbehandlingstid, oppklaringsprosent og IPA.

* Påtaleavgjorte og oppklarte saker

- Videre ser vi en økning på ca 23 % i saker som gjelder alle typer bedrageri (fra 3 207 saker i 2022 til 3 930 i 2023), mange av bedrageriene gjelder digital svindel (nettbedragerier).

Narkotikakriminalitet

Narkotikakriminalitet er saker som omfatter bruk, besittelse, oppbevaring og omsetning av forbudte narkotiske stoffer og omtales i straffeloven under kapittelet om saker som gjelder vern av folkehelsen.

Narkotika	2021	2022	2023
Registrerte anmeldelser	3 378	3 205	3 197
Saksbehandlingstid* (antall dager)	128	100	77,7
Oppklaringsprosent	78,3	74,8	62,4
Ikke-påtaleavgjorte saker eldre enn 3 måneder	456	312	209

- Politidistriktet har redusert sin innsats og oppretter færre straffesaker om mindre alvorlige narkotikalovbrudd, blant annet saker som kun omfatter bruk og besittelse av narkotika til eget bruk. Dette er i tråd med Riksadvokatens føringer for bruk av makt i narkotikasaker (av 9. april 2021), forholdsmessigheten og lovbrudd med lav straffe verdi.
- Politiets ressurser er prioritert brukt på alvorlig narkotikakriminalitet og annen alvorlig kriminalitet.
- Forebyggende innsats og avdekking av narkotikakriminalitet i ungdomsmiljøer, salg og omsetning til barn og unge, er fortsatt prioritert.
- Flere av de registrerte narkotikasakene avdekkes i forbindelse med politiets innsats mot annen kriminalitet, blant annet i forbindelse med kjøring i ruspåvirket tilstand.

Seksuallovbrudd

Seksuallovbrudd er anmeldelser som gjelder forskjellige kategorier av voldtekt, seksuell omgang og seksuell handling, seksuelt krenkende atferd, kjøp av seksuelle tjenester, hallikvirksomhet, overgrepsmateriale i form av bilder/video og incest.

Seksuallovbrudd	2021	2022	2023
Registrerte anmeldelser	902	847	899
Saksbehandlingstid* (antall dager)	154	160	190
Oppklaringsprosent	55,5	50,6	54,9
Ikke-avgjorte saker eldre enn 3 måneder	220	252	327

- Seksuallovbrudd utgjorde ca 2 % av alle anmeldelser mottatt i 2023.
- Vi ser en økning fra 2022 til 2023 hvor det ble registrert 899 saker, men antallet litt omtrent ligger likt med 2021.
- I 75 % av sakene registrert i 2023 anmeldes forhold med gjerningsår 2020 – 2022.

Voldskriminalitet

Voldskriminalitet omfatter alle forhold hvor utøveren ved sin voldshandling påfører noen kroppskrenkelser, kroppsskader eller tap av liv.

Voldskriminalitet	2021	2022	2023
Registrerte anmeldelser	3881	4359	4427
Saksbehandlingstid* (antall dager)	152	118	118
Oppklaringsprosent	54,4	50,6	48,6
Ikke-avgjorte saker eldre enn 3 måneder	703	715	677

- Antall voldsanmeldelser i 2023 sammenlignet med 2022 er stabil.
- Det er en økning av saker som gjelder trusler (fra 863 saker i 2022 til 892 saker i 2023) og saker som gjelder mishandling i nære relasjoner (fra 321 i 2022 til 344 saker i 2023).
- Mishandling i nære relasjoner er blant kriminalitetsområdene politiet prioriterer høyest.
- Slike saker avdekkes først og fremst ved at fornærmede velger å anmelde dette til politiet, eller at politiet mottar bekymringsmeldinger eller anmeldelser fra for eksempel barnevernet.

Ungdomskriminalitet (U18)

Saker som gjelder ungdomskriminalitet er tidligere publisert av Politidirektoratet. I tabellen vises kun de overordnede kategoriene.

Øst politidistrikt	2019	2020	2021	2022	2023
Antall saker	2 448	2 715	2 446	2 401	3 318
10-14 år	588	720	730	814	1 118
Narkotikalovbrudd	27	19	13	34	23
Seksuallovbrudd	51	63	48	49	58
Skadeverk	59	90	101	68	98
Trafikklovbrudd	7	..	8	16	20
Vinningslovbrudd	246	219	265	329	406
Voldslovbrudd	129	239	192	224	306
Økonomilovbrudd	7	..	15	16	34
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	62	74	88	78	173
15-17 år	1 860	1 995	1 716	1 587	2 200
Narkotikalovbrudd	368	351	239	184	228
Seksuallovbrudd	126	88	113	83	97
Skadeverk	102	115	102	78	148
Trafikklovbrudd	209	201	224	218	271
Vinningslovbrudd	391	369	349	359	507
Voldslovbrudd	407	568	375	367	564
Økonomilovbrudd	42	75	85	102	93
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	215	228	229	196	292

- Antallet saker innen ungdomskriminalitet har økt med ca 38 prosent fra 2022 til 2023
- Antallet saker for barn og ungdom i alderen 10 til 14 år har økt med 304 saker fra 2022 til 2023. Størst økning er innenfor vold- og vinningslovbrudd
- For ungdom i alderen 15 til 17 år var det en økning på ca 650 saker fra forrige år.
- Størst økning er det innen skadeverk-, vinnings- og voldslovbrudd
- Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2023 var 38 dager i 2023 mot 40 dager i 2022.
- Oppklaringsprosenten alle typer ungdomskriminalitet er 81,6 prosent.

Straffesakstall 2023

Utgitt: Mars 2024

Utgiver: Øst politidistrikt